

สรุปผลการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๕ สมัยสามัญนิติบัญญัติ
วันศุกร์ที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยนางสาวสุพัตรา พรหมศร

สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

การประชุมเริ่มในเวลา ๐๙.๒๐ นาฬิกา นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธานรัฐสภา ขึ้นบัลลังก์เปิดประชุมเริ่มการพิจารณาต่อในมาตรา ๔ หมวด ๑๖ ว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๙๑/๒ ในสาระสำคัญคือบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีคุณสมบัติตามร่างของคณะกรรมการฯ คือต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งหรือเป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งหรือเคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษาหรือเคยรับราชการหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

การอภิปรายสำหรับมาตรานี้สมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติและกรรมาธิการที่สงวนความเห็นไว้ส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ควรมีการกำหนดอายุของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ที่ ๓๕ ปีเนื่องจากเห็นว่าเกณฑ์อายุนี้ไม่สามารถที่จะแน่ใจได้ว่ามีความรู้ ความสามารถและความรับผิดชอบเพียงพอในการดำเนินการพิจารณารัฐธรรมนูญหรือไม่ และในส่วนประเด็นของระดับการศึกษาตามร่างที่คณะกรรมการแก้ไขไม่ได้มีการกำหนดวุฒิการศึกษาไว้ จึงมีผู้อภิปรายเสนอให้มีการกำหนดวุฒิการศึกษาไว้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมองว่าความรู้ระดับนี้จะมีประสบการณ์ความคิดและความรู้ที่ดีกว่าในการจัดทำรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังมีผู้เห็นว่าไม่ควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องอยู่ในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเขตที่จะลงสมัครแต่เดิม แต่มาอยู่ในภายหลังและมีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นส.ส.ร ได้ด้วย

ที่ประชุมใช้เวลาในการอภิปรายสำหรับมาตรานี้กว่า ๕ ชั่วโมง ซึ่งก่อนที่จะมีการลงมติ นายสามารถ แก้วมีชัย ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ อภิปรายชี้แจงกรณีกรรมาธิการเห็นว่าผู้ที่จะร่างรัฐธรรมนูญควรที่จะมีความรู้และประสบการณ์มากพอสมควรจึงได้กำหนดให้มีอายุ ๓๕ ปีซึ่งมองว่าเหมาะสมแล้ว สำหรับประเด็นวุฒิ

การศึกษาซึ่งร่างของกรรมาธิการไม่ได้กำหนดไว้นั้น ประเด็นนี้ได้พิจารณาเห็นว่าถ้ามีการกำหนดให้ผู้สมัครต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลที่ไม่ได้จบวุฒิตั้งกล่าวแต่มีประสบการณ์มากพอที่จะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้ซึ่งมองว่าอย่างไรก็ตามถ้าไปร่วมพิจารณากับกลุ่มตัวแทนภาควิชาการแล้วย่อมสามารถร่างรัฐธรรมนูญให้เกิดประสิทธิภาพได้ ส่วนประเด็นระยะเวลาในการอยู่ในภูมิลำเนาที่ผู้สมัครลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น กรรมาธิการเห็นว่าผู้สมัครควรมีความรู้ ความเข้าใจและยึดโยงในพื้นที่ที่ลงสมัครพอสมควรซึ่งถึงแม้จะไม่ได้เกิดในพื้นที่นั้นแต่ก็ได้มีการย้ายภูมิลำเนามาอยู่แล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีก็เห็นว่าเหมาะสมเพราะมีความเชื่อมโยงกับประชาชนในพื้นที่

จากนั้นที่ประชุมก็ได้ลงมติเห็นด้วยในมาตรานี้กับกรรมาธิการเสียงข้างมาก และเมื่อลงมติแล้ว ที่ประชุมได้เริ่มพิจารณาต่อในมาตรา ๒๙๑/๓ ว่าด้วยบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการการเมือง โดยผู้สงวนคำแปรญัตติและกรรมาธิการที่สงวนความเห็นได้มีการอภิปรายโดยเฉพาะกรรมาธิการเสียงข้างน้อยไม่เห็นด้วยกับการห้ามบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองเช่น บุพการี ญาติพี่น้องและทายาทนักการเมืองลงสมัครรับเลือกตั้งส.ส.ร. เนื่องจากเห็นว่าเป็นการริดลอนสิทธิเสรีภาพและไม่สะท้อนถึงความต้องการของประชาชนที่อยากมีส่วนร่วมร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศอย่างแท้จริง การอภิปรายได้เวลาพอสมควรสำหรับมาตรานี้ ประธาน ฯ ได้สั่งพักการประชุมในเวลา ๐๑.๐๔ นาฬิกาและนัดประชุมเพื่อพิจารณาต่อในวันเสาร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา